

Göçmen öğrencilerin

Kıbrıs okullarına ve toplumuna
pürüzsüz entegrasyonuna yönelik
kültürlerarası eğitim

Τοιρκικά

Ötekiliğimizden azami
faydayı çıkarırız

ayırımcılıkla
savaşırız

MINISTRY OF EDUCATION AND CULTURE
CYPRUS PEDAGOGICAL INSTITUTE

Farklılıklara saygı

göstererek farkımızı
gösteririz

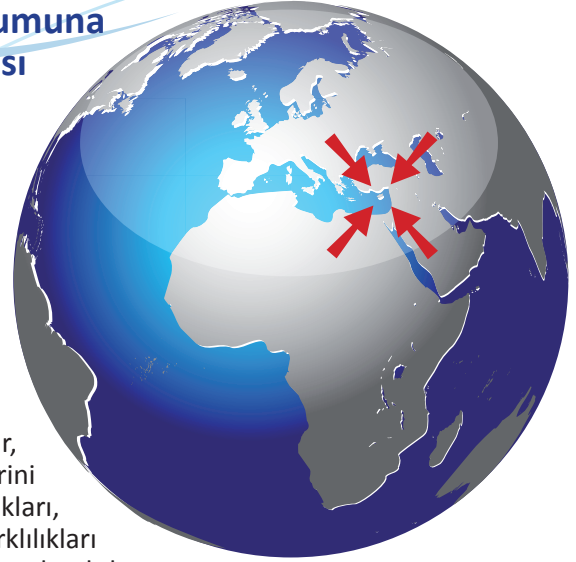
Göçmen öğrencilerin Kıbrıs okullarına ve toplumuna pürüzsüz entegrasyonuna yönelik kültürlerarası eğitim

A. Genel Açıklamalar

‘Kültürlerarası eğitimi’ tartışırken ortaya konan yaygın bir görüş; çağdaş toplumların giderek çok kültürlü oldukları yönündedir. Ancak, işin gerçeği bu tartışma şimdiye kadar toplumların tek kültür özelliğine sahip olmalarından dolayı değil, ama çünkü kültürlerarası özelliklerinin Avrupa’daki göçsel fenomenler ve nüfus değişimlerinden dolayı şimdi farkedilmesinden dolayı ortaya çıkmıştır.

Kıbrıs’taki toplum ve okullar zaten çok kültürlüdür ¹; zira okullar, farklı geçmişi olan, farklı diller ve Yunancanın yerel lehçelerini konuşan, farklı iletişim, duygusal ve öğrenim ihtiyaçları olan çocukları, kendi öğrenme hızları, farklı yetenekleri veya çeşitli kültürel farklılıkları (din, adet, değerler v.b.) olan olan çocukları memnuniyetle karşılamaktadırlar. Dolayısıyla, ‘çok kültürlülük’ kavramı her bir kişinin kişisel kültürü ile akranlarının kültürü arasındaki buluşmayı gerektirmektedir; Bu kültürler tanım olarak, ‘tektürel’ bir ulusal grup çerçevesinde dahi çoktüreldir, ama bunlar evrensel, finansal, teknolojik bir toplulukta bir arada var olurlar. Çocuklar, aile içinde, akran grubu arasında, okulda birbirlerinin kopyası olmayıp, özelliklerini farklı biçimlerde ortaya koymakta ve böylelikle ötekiliği tanımlamaktadırlar.²

Özellikle eğitim konusunda görünen odur ki, okullar; bizzat ötekilik nedeniyle değil, ama bunun farklı biçimlerinin okullar ve toplumun ifade ettiği eğitimsel gereklerle etkileşimi nedeniyle birçok sorunla karşılaşmaktadırlar. Sınıfta çok sayıda çocuğun yabancı dil konuştuğu bir ortamda eğitimin nasıl daha etkin bir hale getirileceği veya sınavlar etrafında dönen bir sistemin gerekleri, analitik programların içeriği ve çocukların güncel ihtiyaçları arasında nasıl bir denge bulunacağına ilişkin sorunlar mevcuttur.

¹ Androusou A. (1996) Εγώ και συ, εδώ κι εκεί. [Ben ve sen, burada ve orada]. Themelio basımları.

² Gotovos A. (2001) Οικουμενικότητα, ετερότητα και ταυτότητα: Η επαναδιαπραγμάτευση του νοήματος της Παιδείας. [Evrensellik, ötekilik ve kimlik: Eğitimin anlamını yeniden müzakere ederken] University of Ioannina.

Her sınıfın farklı çocuk ve öğretmenlerden oluştuğu gerçeği karşısında, bu tür sorunlara yanıt arayışı ne kolay, ne de tek boyutludur. Uyuşmazlıklar ve zorluklar, neşeler ve hayal kırıklıkları, etkiler ve tepkiler yoluyla, bizden; günlük eğitsel uygulamalarla, birleşik bir çerçeve dahilinde görev yapmamız istenmektedir. İlgili tüm tarafların atacağı adımlara bağlı olarak, derslikteki gerçeklik her zaman müzakere ve biçimlendirmeye açıktır.

Özel yaşam koşullarına bakılmaksızın tüm çocukların öğrenebileceği, harekete geçebileceği ve çevrelerini ve kendilerini etkileyebilecekleri yönünde temel bir prensip vardır. Çocuklar, ulusal veya etnik aidiyetleri, cinsiyet veya ihtiyaçları içinde tanımlanmaz veya bunun içerisinde kapana kısılmazlar; tam aksine, sosyal ve kültürel olgulara ilişkin sürekli değişime katkıda bulunurlar³. Aynı zamanda, her çeşit insan davranışı biçiminin (örn. 'faşizm' kültürü) dışavurumu da arzu edilmediğinden, insan haklarına saygı temel eksenini oluşturur. Amaç; her birimizin sınırlarının ayırtında olması, dünyayı yorumlamanın başka yollarını anlaması, yabancı düşmanlığı ve korkusunu ve ırkçılığı sınırlandırması ve bir arada uyumlu bir şekilde varoluş yönünde yaratıcı bir kültür oluşturmaktır.

Ötekilik ve kültürlerarası eğitimle ilgili bir başlangıç noktası ilgili alanının çocukların okuldan alacağı 'yararlar' üzerinde odaklandığı gerçeğidir. Ötekilik bizi, eğitsel bir fasıl oluşturduğu ölçüde ilgilendirir ve yaşam boyu işlevsel kaynaklar nitelikler biçiminde kullanılabilir⁴. Bu amaca hizmet etmek için, bizden, analitik programdan, ikincil programdan, öğretmenlerin yeteneklerinden, belli başlı öğrencilerden, okuldan ve onun sosyal içeriğinden olabildiğince yararlanılabilir.

B. Eğitim politikası hedefleri

Okullarımız; Kıbrıs ortamında yaşamaları için çağrı yapılan, başka ülkelere mensup, sayısı giderek artan öğrenciyi memnuniyetle karşılamaktadırlar. Eğitim temel bir önvarsayım olup, yabancı dil konuşan öğrencilerin başarılı entegrasyonunda önemli bir rol oynar ve toplumlarımıza katkı yapmaları için onlara imkan tanır.

Eğitim ve (yabancı bir ülkeye) göç, Avrupa Birliği'nin sosyal ve finansal gelişim ve rekabetçiliğini destekleyen unsurlardır. Avrupa Konseyi'nin 26 Kasım 2009 tarihli sonuçlarında, üye devletlere, tüm çocukların eşit fırsatlara sahip olduklarının ve tüm potansiyellerini geliştirmeleri yönünde destek aldıklarının güvence altına alınması çağrısında bulunulmuştur.

Kıbrıs adasında ikamet eden **tüm** çocukların eğitim hakkı vardır. Yabancı dil konuşan öğrencilerin, Kıbrıs'ta; ilköğretim öncesinden Yükseköğrenime kadar, tüm düzeylerde, yazı ve serbest eğitim hakları vardır. Eğitim sistemimiz, ırk, toplum, dil, renk, siyasal veya diğer inançlar veya ulusal kökene ilişkin olarak herhangi bir ayırım gözetmez. Bu, Kıbrıs Anayasası'nın 20. maddesi ile garanti altına alınmaktadır. Bundan başka, okul; **düşünce, vicdan ve din özgürlüğü** hakkına saygı göstermektedir.

Yabancı dil konuşan öğrencilerin eğitim sistemimize ve Kıbrıs toplumuna entegrasyonu politikası, genellikle; tüm öğrencilere eşit erişim ve eğitimde başarı fırsatlarını garanti altına alan önvarsayımları

oluşturmayı amaçlamaktadır. «Eğitim ve Kültür Bakanlığı, bir dizi önlem yoluyla, demokratik olarak örgütlenmiş bir okul oluşturmayı amaçlamaktadır. Böyle bir oluşumla, sentez ve yaratıcı üretimin bir unsuru ve karşılıklı anlayış ve karşılıklı saygı fırsatı olarak, toplumumuzun ötekiliği ve çok kültürlülüğünün ortaya çıkarılması hedeflenmektedir. Bakanlık, bu doğrultuda çalışarak, kültürlerarası eğitimin şu temel amacını benimsemektedir: tüm öğrencilerin, yaşam, deneyimler ve halkların değerleriyle ilgili bilgilerini zenginleştirmek, dünya değerlerini derinlemesine araştırmak ve stereotiplerle önyargıları reddetmek. Bunun yanı sıra, bu prensipler, yalnızca Kıbrıs'ta değil, tüm dünyada barış içinde bir arada var olma ve refahın koşullarını yaratabilir⁵.»

Dolayısıyla, aslında; yabancı öğrencilerin sistemimize entegrasyonunu yönlendirecek felsefe, Kıbrıs'ta demokratik ve insancıl okullar oluşturmayı üstlenerek gerçekleştirilir. Şöyle ki:

- Ortak geleceklerine hazırlanmaları doğrultusunda, tüm çocukların –herhangi bir özellikten bağımsız olarak – birlikte öğrenim göreceği demokratik bir okul. Hiçbir çocuğun, eğitilmiş bir insanı tanımlayan tüm kaynakları edinmekten mahrum edilmediği bir okul. Eğitsel malların nitelik ve niceliğinden hiçbir ödün vermeksizin, tüm çocuklara, tüm eğitsel hedeflere ulaşma olanağı sağlayacak bir şekilde örgütlenmiş bir okul.
- Hiçbir çocuğun, belli bir özelliğinden dolayı, dışlanmayacağı, marjinalleştirilmeyeceği, damgalanmayacağı, hor görülmeceği ve perişan olmayacağı insancıl bir sistem. İnsan haysiyetine tümüyle saygı gösterildiği ve öğrencilerin, çocukluk ve ilk gençlik çağını, kendilerini yetişkinlik hayatına hazırlayan, salt zahmetli bir dönem olarak değil (geleneksel okulda olduğu gibi), ayrıca yaşamlarının en yaratıcı ve mutlu dönemi olarak deneyimleme hak ve yeteneğine sahip oldukları bir sistem.

Belli başlı hedeflere şunları içermektedir:

- Yabancı dil konuşan öğrencilerin eğitim sistemine pürüzsüz entegrasyonuna yönelik olarak, koordineli 'müdahale' önlemlerinin geliştirilmesi ve uygulanması.
- Yabancı dil konuşan öğrencilere nitel ve etkin bir eğitim sağlayan kurumların oluşturulması ve entegrasyonu.
- Eğitimci, öğrenci ve ebeveynlerin, çok kültürlü bir toplumu yönlendirmesi gereken prensipler doğrultusunda duyarlılaştırılması ve buna ek olarak, eğitimci ve etkin kurumların, eğitime kültürlerarası yaklaşımın kuramsal ve uygulamalı boyutlarıyla ilgili konularda yetiştirilmeleri.
- Eğitim sisteminin olanaklarını genişletmek doğrultusunda, özel öğretici, görsel ve eğitici materyalin geliştirilmesi ve buna ek olarak, yeni öğretici yaklaşımların uygulanması.
- Yeni gelen yabancı dil konuşan öğrencilerin uyumlarının sağlanması için, belli başlı önlem ve usullerin geliştirilmesi ve uygulanması.

Eğitim ve Kültür Bakanlığının yabancı dil konuşan öğrencilerin Kıbrıs toplumuna entegrasyonu politikasının kapsamı, aşağıda tanımlanan önceliklerden birisidir.

1. ÖNCELİK: YUNAN DİLİNİ ÖĞRENMEK

Yabancı dil konuşan öğrencilerin eğitimlerinden azami faydalanabilmeleri için öğretim dilini yeterli bilmek zaruridir ama tek öncelik değildir. Bundan dolayı yabancı dil konuşan öğrencilere ilk ve orta öğretimlerinde yoğun Yunanca dersleri birinci öncelik olarak sunulur.

Yeterli öğrenim dili bilgisi zorunludur, ama tek bir önvarsayım değildir; böylelikle, yabancı dil konuşan öğrenciler eğitim haklarından azami bir yarar elde edebilirler. Sonuç olarak, öğrencilere, birinci öncelik olarak Yunan dilini öğrenmeleri için yoğun programlar sunulur.

2. ÖNCELİK:

YENİ GELEN YABANCI DİL KONUŞAN ÖĞRENCİLERİN KABULÜ

Yeni gelen yabancı dil konuşan öğrencilerin karşılama program ve etkinliklerinin uygulanması aşağıdakileri amaçlamaktadır:

- Yabancı dil konuşan öğrencilerin, yeni okul ve sosyal çevreleriyle uyumu ve alışması ve derslerinde destek verilmesi.
- Öğrenciler ve ailelerinin, sistem içindeki yükümlülük ve haklarıyla ilgili olarak bilgilendirilmeleri.

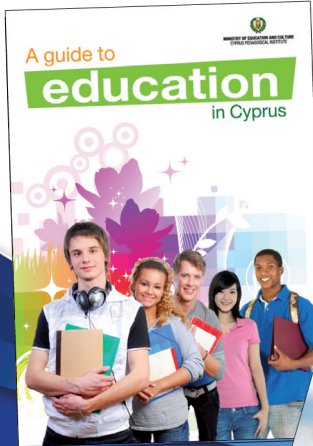
Özellikle bu maksatla, Eğitim ve Kültür Bakanlığı, çeşitli dillerde ayrıntılı bilgilendirici dokümanlar yayımlamıştır:

- **Kıbrıs Eğitimine Karşılama Rehberi**

Kıbrıs eğitim sistemine ilişkin ayrıntılı bir rehber; özellikle, yabancı dil konuşan öğrencilere yardım sunuyor ve perspektifler ve ders seçimleriyle ilgili olarak rehberlik yapıyor. Şu sekiz dilde yayımlandı: İngilizce, Arapça, Bulgarca, Gürcüce, Yunanca, Romence ve Türkçe.

- **Kıbrıs'a Hoşgeldiniz... Okula hoşgeldiniz. Kıbrıs'taki okullara Karşılama Rehberi.**

Kıbrıs okullarındaki öğrencilerin hak ve yükümlülükleriyle ilgili sorulara yanıtlar içerir; özellikle yabancı dil konuşan öğrencileri ilgilendiren kurallarla ilgili bilgi içerir, ama eğitim sistemi ve perspektifler ve ders seçimleriyle ilgili bilgileri de içerir. Şu beş dilde yayımlandı: Arapça, Gürcüce, Ukraynaca, Rusça ve Türkçe.

3. ÖNCELİK: KÜLTÜRLERARASI EĞİTİM KONUSUNDA EĞİTİMCİLERİN EĞİTİLMESİ

Eğitimcilerin kültürlerarası eğitim ve Yunan dilinin ikinci ve/veya yabancı bir dil olarak öğretilmesi konularında eğitilmesi, mesleğin giderek artan güçlükleriyle baş edebilmeleri için gereklidir. Yunan dilinin ikinci bir dil olarak öğretilmesi; ötekilik ve kültürlerarasıcılık unsurlarından yararlanılması bakımından, her okul biriminin daha geniş kapsamlı ve bütünlüklü eylem tarzına dahil edilmelidir. Eğitimciler de, böyle bir perspektifin gerçekleştirilmesi hedefi yönünde temel kaldıraçları teşkil etmektedirler.

4. ÖNCELİK: YABANCI ÖĞRENCİLERİN İHTİYAÇLARI İLE İLGİLİ VERİ TOPLANMASI VE ANALİZİ

Çeşitli öğrenci gruplarının ihtiyaçlarına ilişkin verilerin toplanması ve analizine yönelik sistemlerin tanıtımı ve uygulanmasından; yabancı geçmişi olan öğrencilerin güçlendirilmesine dönük, hedeflenmiş programların detaylandırılması ve uygulanmasında yararlanılabilir.

5. ÖNCELİK: YENİ ANALİTİK PROGRAMLARIN KÜLTÜRLERARASI YAKLAŞIMI

Kültürlerarası eğitim sadece yabancı dil konuşan çocuklara değil ama aynı zamanda çocukların çoğuna hitap eder. Bundan dolayı, Eğitim ve Kültür Bakanlığı kültürlerarası eğitim üzerine entegre edilmiş stratejinin, yukarıda bahsedilen önlemler ötesinde ek tedbirlerin uygulanmasının gerekli kılındığı gerçeğini kabul eder, örneğin;

- Yeni analitik programlarda kültürlerarası yaklaşımın uyarlanması
- Uygun öğretim ve eğitim materyallerinin detaylandırılması ve yaratılması

Günümüzün çerçevesi içerisinde, farklı kültürel geleneklerin insanları ve halkları ayırmadığı gerçeğinden hareketle, birbirimize daha fazla yaklaşmamız istenmektedir. Tam aksine, bu farklılık bizi birleştirmektedir. Bizden, kendi kültürel geleneğimiz ve kültürümüzden yararlanmamız istenirken, aynı zamanda bize, bizimle yaşayan kültür ve gelenekleri de bilmemiz ve onlardan yararlanmamız çağrısı yapılmaktadır. Kültürel çeşitliliğin insanlığın bir zenginliği olduğunun ve her kültürün tümümüzün saygısını hak ettiğinin ve belli bir sosyo-kültürel bağlamda sürekli bir müzakere ve reformasyon süreci içinde olduğunun ayırtında olmalıyız; hedef, HERKESİN eğitsel ve sosyal entegrasyonudur. Parolamız şudur: “Ötekiliğimizden azami faydayı çıkarırız, ayırimcılıkla savaşıyoruz. Farklılıklara saygı göstererek farkımızı gösteririz.”

Farklılıklara saygı

**göstererek farkımızı
gösteririz**

**Ötekiliğimizden azami
faydayı çıkarırız**

**ayırimcılıkla
savaşıyoruz**

*Genel Koordinasyon: **Gavriil Karallis**, Pedagoji Enstitüsü Dokümantasyon Departmanı Başkanı*

*Metin redaksiyonu: **Konstantinos Konstantopoulos**, **Paulina Chatzitheodoulou Loïzidou***

*Yayın koordinasyonu: **Christos Parpounas**, Projelerin Geliştirilmesi Servisinde Koordinatör*

*Tasarım ve yayının elektronik mizanpajı: **Theodoros Kakoullis**, Projelerin Geliştirilmesi Servisinde Görevli*

© MINISTRY OF EDUCATION AND CULTURE

CYPRUS PEDAGOGICAL INSTITUTE

2010

ISBN σειράς: 978-9963-0-9145-4

ISBN: 978-9963-0-9151-5

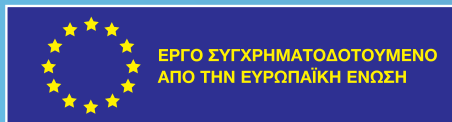
Κίπρις Cumhuriyeti

Dayanışma Fonları

Avrupa Birliği

Avrupa Entegrasyonu Fonunca finanse edilen bir Eylem